Posamezna številka 6 vinarjev.

Štev. 28. Izven Ljubljane 8 vin. V Ljubljani, v torek, 3. februarja 1914. Leto XLII.

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . K 26·—
za en mesec „ . . „ 2·20
za Nemčijo celoletno „ 29·—
za ostalo inozemstvo „ 35·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . K 24·—
za en mesec „ . „ 2·—
V upravi prejema mesečno „ 1·70

Sobotna izdaja
za celo leto . . . . . „ 7·—
za Nemčijo celoletno „ 8·—
za ostalo inozemstvo „ 12·—

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . „ 13 „
za trikrat . . . . „ 10 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petitvrsta po 18 vin.
Poslano:
enostolpna petitvrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vesni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 5 III. Rokopisi se ne vračajo; netrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Velik shod goriških kmetov.

Gorica, 2. febr. 1914.

Danes se je v »Trg. domu« v Gorici vršil sijajno obiskan shod goriških kmetov. Na shod je došlo okrog 1000 kmetov, kar je naravnost ogromna udeležba. Shod je sklicala »Gospodarska zadruga za goriško okolico«. Namen zborovanja je bil zahtevati od vlade, da se ščitijo pridelki domačih kmetovalcev pred konkurenco laškega blaga. Navzoča sta bila od poslancev S. L. S.: drž. posl. J. Fon, dež. posl. Iv. Rojec ter liberalna poslanca Furlani in dr. Podgornik.

Prvi je o tem predmetu poročal gosp. Iv. Mermolja, predsednik »Gospod. zadruge«. Povdarjal je potrebo, da se zviša carina za laške pridelke n. pr. špargljе, zgodnji krompir, cvetlice itd. Navzočih je bilo tudi nekaj socialnih demokratov, ki so shod skušali motiti in so ugovarjali zvišanju carine. Gosp. Mermolja je povdarjal, da špargljе in zgodnji krompir uživajo le bogatejši sloji. Vsled tega bi delavec ne bil prav nič udarjen. Pač pa bi našemu kmetu s tem bilo mnogo pomagano. Vlada naj ohrani tudi dosedanjo carino na italijansko vino.

Nato je govoril g. ravnatelj Štrekelj, ki povdarja, da se italijansko blago ceneje pripelje na dunajski trg kot goriško blago. Vzrok temu je, da italijansko blago na avstrijskih železnicah uživa olajšave, ki jih domače blago nima. Zato naj se zahteva, da se tarif za italijansko blago znatno zviša, medtem ko naj se domačemu blagu dovolijo ugodnosti in olajšave.

G. Luznik meni, da naj se zahteva zvišanje carine na italijansko vino.

Nato se oglasi k besedi g. drž. poslanec Jožef Fon, ki v daljšem govoru povdarja veliko važnost stanovskih kmečkih zborovanj. Današnje zborovanje je bilo silno potrebno in je važno. Vlada pripravlja gradivo za nove trgovinske pogodbe z Italijo, Nemčijo in drugimi državami. Predno se začno pogajanja, mora vlada kmečke zahteve imeti v roki. Ko se bodo vršila pogajanja, bo že pozno. Prepozno pa bo celo že tedaj, ko parlamenti dobe te pogodbe v potrditev. Tedaj se ne da napraviti ničesar več. Zato je sedaj važno, vlado z vso silo opozarjati na naše zahteve. Vprašanje pa je, če bo vlada naša si upala bolj ostro nastopiti. Vsi vemo, da je naš zunanji položaj tak, da nam vedno preti vojska. Avstrija mora imeti zaveznike. Ima jih v Italiji in Nemčiji. Ta dva zaveznika pa si dasta svojo prijateljstvo plačati na gospodarskem polju. Tako Avstrija gospodarsko propada radi naše zunanje politike. Saj je tudi s slaboznano vinsko klavzulo naša vlada svoj čas žrtvovala našega kmeta, da je rešila italijanskega kmeta. Naš kmetovalec je propadal, italijanski se je opomogel. Ker je torej stvar taka, zato je dolžnost kmetov, da se z vso silo potegnejo za svoje koristi in za svoj obstanek.

Poslušalci so z vidnim zanimanjem sledili izvajanjem poslanca Fona, kakor tudi drugih govornikov.

Za tem se oglasi k besedi dež. poslanec dr. Podgornik, ki povdarja važnost takih shodov, opozarja naše kmetovalce na prednosti naše zemlje, ki jih mi še ne poznamo. Tujci tu dobro izhajajo, naši ljudje pa ne poznajo, kaj vse premore ta zemlja. K sklepu je dr. Podgornik hotel poagitirati za svojo liberalno »Slov. politično društvo«. Pa takoj se oglasijo klici iz srede zborovalcev: »Tu ni politike! Tu je gospodarska reč!« Predsednik shoda g. Mervic vstane in pravi, da se o politiki na tem shodu ne sme govoriti. Dr. Podgornik nato pozdravi shod v imenu svojih tovarišev v dež. zboru. (To blamažo je dr. Podgornik pošteno zaslužil! Zakaj še na tako važnih gospodarskih zborovanjih noče pustiti doma liberalne politike!? Op. ured.)

Ko so govorili še gg. Mermolja in Luznik, je predsednik dal na glasovanje tozadevne resolucije, ki so bile sprejete z velikim odobravanjem. Navzočih par socialistov je sicer nekaj godrnjalo, a proti niso glasovali.

Zborovalci so se razšli ob 12. uri. Veliko uspeha temu velevažnemu zborovanju naših kmetov!

Pegoud-ov predrzen polet v Zavlah.

Trst, 2. febr. 1914.

Tržačani še niso videli do nedelje popoldne take čudovite znamenitosti, kot je bil Pegoudov ples po zraku nad žavlsko kotlino. Odkar je prišel glas, da Pegoud obišče Trst, se je vedno in povsod govorilo o njegovih predrznostih. Zanimiv program zračnega plesa je v nedeljo dne 1. t. m. popoldne privabil na žavlske travnike polovico tržaškega prebivalstva. Vozili so trije posebni vlaki z državnega kolodvora. V prometu so bili vsi tržaški avtomobili in izvoščki. Drugi so se zopet odpeljali s tramvajem in miljskimi parniki, a večina ljudstva je pa šla peš. Brezštevilna množica je popolnoma obkolila ograjen letalni prostor. Na hribu jugovzhodno od aerodroma je mrgolelo radovednega ljudstva. Prišlo je polovico vojakov tržaške garnizije z godbo bos. herc. pešpolka št. 4 in častniki. Nestrpno je pričakovala nebrojna množica čudežev, in si ogledovala pripeljani aeroplan, s katerim sta imela dva francoska monterja vedno opraviti. Do 150 mož broječa policijska straža je komaj vzdrževala red. Mladi Francoz, junak dneva, se je pripeljal z avtomobilom in s smehljajočim obrazom sprejel ovacije občinstva. Zdravnikom, ki so bili pripravljeni za slučaj nesreče, je rekel, naj gredo rajši drugim ljudem pomagat. Pegoud je nato temeljito preiskal svoj aparat. Nekaj pred pol štirih je strel iz možnarja javil, da se čudoviti ples po zraku začne. Drznega aviatika so monterji privezali z jermeni k aeroplanu, kar je bilo potrebno za letanje z glavo navzdol. V trenutku se začne aparat naprej po zemlji premikati, nakar se vzdigne, zavija v krogu vedno višje, nagiblje enkrat na levo stran, potem na desno, poslednjič se postavi popolnoma vertikalno na eno in potem na drugo stran. Nato se zopet vzdiguje v krogu, zavija naglo na levo in desno, obrača predni del navzdol in navzgor in se preobrne v zraku, da leti nekoliko časa z glavo navzdol, nakar se zopet obrne, ponavlja obračanje z repom, začne strmoglaviti navzdol proti občinstvu, ki glave dol pritiska v strahu, da bo padel, a v zadnjem trenutku obrne aeroplan in se zopet zravna. Po polurnem premetavanju in prekobacavanju se v krogu spusti po isti poti, kakor se je vzdignil, in se ustavi skoraj na istem kraju, odkoder je odpotoval. Občinstvo, ki se je komaj oddahnilo vsled Pegoudove predrznosti, mu burno ploska. Čez četrt ure se slični ples ponovi, ki je še nekoliko bolj predrzen in pretresujoč. Lepemu uspehu je pripomogel tudi krasen solnčni pomladanski dan. Predrzen ples se je v ponedeljek popoldne ponovil.

AVSTRO - OGRSKA.

Parlamentaren položaj.

Podpredsednik češke agrarne stranke Rychtera je izjavil, da se češki agrarci in radikalci ne bore proti grofu Stürgkhu, marveč proti zistemu in da bodo meseca marca boj najodločnejše nadaljevali. — V zdaj odgodenem zasedanju je rešila zbornica 100 predlog. Predsednik dr. Sylvester namerava zbornico 10. marca zopet sklicati, a stranke žele, da bi pričel državni zbor že 3. marca zborovati. Delegacije bodo zborovale po veliki noči. Med odgodenjem bo zboroval socialno-zavarovalni odsek.

Tirolski deželni zbor in laška obstrukcija.

Danes so se pričeli pogajati načelniki strank, ker groze Italijani z obstrukcijo v tirolskem deželnem zboru, ki so že 92 nujnih predlogov vložili.

Novi napadi na Stapinskega.

V Tarnovu je na strankinem shodu poljske ljudske stranke ob navzočnosti 4000 kmetov posl. Rojko obdolžil Stapinskega so iz stranke izključili. Med pristaši tisoč kron iz dispozičnega zaklada. Stapinskega so iz sranke izključili. Med pristaši Stapinskega in Dlugosza se na shodih vedno vrše spopadi.

Bosensko - hercegovski sabor,
je 31. m. m. sprejel proračun.

HRVAŠKI SABOR

je v svoji seji dne 31. m. m., ki se je je po izključitvi prvič tudi Radič udeležil, katerega so njegovi pristaši navdušeno pozdravili, sprejel v prvem in v drugem branju predlogo, ki dovoljuje učiteljicam, da se smejo možiti.

BALKAN.

Srbsko - rumunski most prično koncem marca graditi čez Donavo. Most bo del nameravane železnice Brza—Polanka—Bukarešt. Stal bo okroglo 10,000.000 dinarjev in prispevata Srbija in Rumunija polovico k stroškom zgradbe. — **Bulgarska armada ni sposobna za vojaško akcijo.** To so konstatirali v konferenci, ki je v četrtek zborovala in ki so se je udeležili ministrski predsednik Radoslavov, vojni minister Bojadčevič, bulgarski poslanik v Carigradu Tošev in avstro-ogrski poslanik v Sofiji grof Tarnovski ter dva častnika generalnega štaba. Pečali so se s položajem v Bulgariji in se je vojni minister izjavil proti vsaki vojaški akciji bulgarske armade. — **Srbi naročajo zdravila in obveze** za več stotisoč frankov pri neki praški tvrdki in zahtevajo, da naj se nujno odpošljejo. — **Mednarodni položaj ni vznemirljiv,** je izjavila neka visoka oseba v Rimu. V kratkem se rešijo zadovoljivo še ne rešena vprašanja. Tudi v Egejskem morju zavladajo kmalu normalne razmere, ker bo Turčija vpoštevala, kar zahteva Italija. Naravnost blazno bi bilo, če bi Turki radi Kijos in Mitilen pričeli vojsko z Grki.

AVSTRIJSKE POŠTE V ALBANIJI.

Znano je, da ima Avstrija v Albaniji več poštnih uradov, ki so bili za časa turške vlade potrebni. Sedaj pa, ko je pričakovati, da se bodo z novo vlado izboljšale prometne razmere, se bodo avstrijske pošte sčasoma opustile. Dokler se ne uredi vožnja pošta v Albaniji, bo skrbela nova vlada za prevoz blaga in ljudi z vojaškimi avtomobili. Sploh se misli albansko pošto popolnoma po avstrijskem sistemu urediti;

LISTEK.

Gostovanje hrvaške opere v Ljubljani.

Poljska kri.

V sezoni resnih oper se dobra operета kaj prileže človeškim živcem. Posebno še operета kot je Nedbalova »Poljska kri«. Fina godba, dovršene oblike polne vsebine, lahkoumljive strukture. Njen slog, vsak takt razodeva mojstra, ki zna izvrstno uporabiti vse vrline modernega orkestra. Nikjer šarenega nakita, brezmiselneda drsanja, vseskozi mojstrsko dovršen stavek; prikupljiv, ko slika gracijozne manire salona, najiven, ko spremlja veselje srečnih seljakov. Operето moramo šteti med najboljše, kar jih imamo dosedaj. Muzika ni nikjer banalna, riše tudi priproste slike z umetniško dovršenostjo in dostojno resnostjo.

Nedbal ni posebno plodovit, a kar piše, je vzorno, jedrnato.

Uprizoritev je bila zelo skrbna.

Uloga Zarembe je sama na sebi najhvaležnejša. G. Grund je bil i v maski i v igri najboljši. Pel je igri zelo primerno, odlikoval se je posebno v šaljivem trospevu v II. in koncem III. dejanja.

Helena (ga Polakova) je krasno igrala in z živim temperamentom pela ulogo. Prilagoditi se zna vsaki situaciji. Kot prava Helena nam je bila i v I. i v III. dejanju zelo všeč. Kot Marynja v II. dejanju pa kljub izborni igri in krasnemu petju ni bila simpatična. Oni improvizirani »dovtipi« so ulogi v kvar. Nekaj jih je pa za Ljubljano z ozirom na mešano občinstvo sploh neprimernih, pa naj bodo že originalni ali improvizirani. Kvarijo utis in okus, zato smejo delu v prid izostati. Sicer je bila uloga izborna.

Živahen, igri zelo primeren, je bil Boleslav, temperamenten v igri, siguren v petju, dobre rutine. Na odru simpatičen.

Popiel, duševni revež, kavalir, je znal stopati primerno v ospredje ne moteč celote dejanja. Dičila ga je posebna živahnost. Dobra operetna moč!

Vanda je bila izborna spletkarica; svoje mreže je znala kaj lepo in naravno razpresti. Njena mati Jadviga pa je bila odločno premlada po maski. Kazala ni niti deset let razločka od hčerke.

Vse ostale uloge so bile dobre, primerne celoti. Šivak, sluga, zna iz neznatne uloge izklesati lep biser.

Eesemble so kazali veliko točnost in sigurnost v nastopih, igri in petju. Ta lastlastnost diči posebej osobje zagrebškega gledališča.

Scenerija je bila prav lepa, kostumi novi, mestoma razkošni. Ples je bil sicer dober in skrbno naštudiran, vendar se vidi, da ni posebnega osobja.

Orkester je bil pod vodstvom kapelnika Saksa izboren. Splošni utis prav dober, občinstvo zelo živahno. Duet Helene i Popiela v II. dejanju se je na zahtevo ponavljal. B.

Rigoletto.

Opero smo pred nedavnim časom v Ljubljani že slišali. Vsebina je od sile dramatična, plastična, napeta skozinskoz. Človek ne najde trenotka, da bi se oddahnil, pa vendar je prazna, brez resne podlage, brez umetniškega poleta. Junak dejanja je Rigoletto, oče, ki ljubi in živi svoji edini hčerki; hkratu je pa sam žrtev usode, ki se zaletava vanj z najhujšimi udarci. Preveč očito se izpolni nad njim prokletstvo Čepranovo. Lahkoživi vojvoda živi prav velikomestno, ne odreče si ni ene naslade, njegove želje se sučejo le okrog krasotic. No in koncem: ubogi Rigoletto! Revež tarna ob mrtvi hčerki, mladi vojvoda, ki je vzrok vse nesreče, pa poje zmagoslavno svojo znano arijo, v objemu lepe Magdalene. Dramatično je to, a dejanje se vrši v sferah neverjetnosti. Sploh je v podrobnem snov zajeta iz nižin človeške družbe in se samo razpleta v blesteči dvorani. Igra nam predstavi bandita Sparafucila, ki kolje ljudi za pest zlata; to je obrtnik, ki se peča s krvjo; pri njem se lahko naroči vroča kri nevarnega, osovraženega bitja. Pri tem je vrh vsega tega še tako nečloveški, da izroči povsem hladnokrvno v žaklju zavito mrtvo hčerko očetu, ki mu plača zlata, da umori njenega oskrunjevalca. To niso več ljudje! Pri tem poslu mu prav lepo pomaga njegova sestra Magdalena.

Paralelno nam predstavi mladega vojvoda, ki sega v te kroge, pride preoblečen v njegovo »gostilno«, tam prenoči in ljubimka z Magdaleno.

Dejanje je pod vsako umetniško vrednostjo in za naše razmere in naše doumje neverjetno.

Tem lepša je glasba. Verdi se je zlasti v Rigolettu vzpel visoko nad svoj navadni stil. Prvič je v tej operi napisal pestro dramatično glasbo, kakršne do takrat ni pisal. V tej operi je prvič orkester nekako osamosvojil in mu dal prostejšo pot. Partituro je bila v rokah Vuškovičevih. Originalen, vo, da se opera vkljub brezpomembni vsebini vendar krčevito drži svetovnih odrov. V njej se čuti že naslanjanje na francosko muzo, spominja posebno na Meyerberjeve manire.

Uprizoritev je bila nad vse pričakovanje krasna. Naslovna uloga »Rigoletto« je bila v rokah Virskovičevah. Originalen, fino karakteriziran v maski, živahen, mehak, gibčen v kretnjah je bil tako dovršen, vsa uloga z občudovanja vredno naravnostjo odigrana, da stoji prav vredno v vrsti njegovih najboljših ulog. V tretjem dejanju je bil kot čuteč oče tako živ, tako naraven, da smo čutili vsi z njim; z neodolji-

zato namerava avstrijsko zunanje ministrstvo poslati svojega inštruktorja v Albanijo. Baje je za to mesto predistiniran neki poštni komisar od tržaškega poštnega in brzojavnega ravnateljtva.

Dnevne novice.

+ Iz seje kranjskega deželnega odbora dne 31. januarja 1914. Vzame se na znanje, da c. kr. poljedelsko ministrstvo pritožbi Tomaža Pavšlerja in delniške družbe Levkam Josefsthal proti ministrski razsodbi, s katero je deželi podeljena vodopravna koncesija za deželno elektrarno na Završnici, ni priznalo odložilne moči. — Sklene se predlog na deželni zbor glede poslovnika za revizorje deželne banke. — Zgradbo vodovoda za Stari trg in okolico se da tvrdki Kunz v Moravskih Hranicah. — Glede na pritožbo tvrdke Gassner & Glanzmann v Tržiču, da pošilja upraviteljstvo dež. dobr. zavodov njeni bolniški blagajni slovenske dopise in račune, se naznani c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kranju, da deželni odbor nima povoda te prakse spremeniti. — Sklepi obč. zastopa na Krki glede proračuna se razveljavijo. — Sklene se načrt zakona za vodovodni odbor občin Dolenji in Gorenji Logatec. — Dovolijo se podpore gasilnim društvom: Št. Vid pri Vipavi, Naklo, Stara Loka, Trebelno, Dobrava, Zasip, Gorje.

— **Tiskarski spor bo poravnan?** Vlada razglaša: Dne 28. m. m. so se na Dunaju začela pogajanja med tiskarnarji in pomočniki. Predseduje tajni svetnik sekčni načelnik dr. Mataja; razen njega je navzočih še več drugih visokih uradnikov iz ministrstva. Kot strokovni izvedenci posredujejo: Komerc. svetnik Büxenstein, predsednik nemškega tarifnega urada, predsednik nemških principalov Franke, predsednik nemških pomočnikov Gieseke in še par drugih. Od strani avstrijskih principalov so bili navzoči: ces. svetnik Anczyc iz Krakova, Beaufort, posl. dr. Rašin, Wiesner iz Prage, dr. Hutschmann, Holzhausen, Jasper, Honetz, Reiser Rosenbaum z Dunaja, Jakobowski iz Lvova, Zech iz Inomosta; pomočnike zastopajo: Dungl, Euler, Fallek, Hölzl, Lehr, Nemeček, Pochop, Romanik, Schiegl, Turner in Wieser. Dne 1. t. m. pozno zvečer se je med prizadetimi strankami v vseh glavnih vprašanjih dosegel soglasen sporazum. O podrobnostih se bodo pogajanja nadaljevala tekoči teden pred veliko avstrijsko tarifno komisijo; ako bi se v kakem vprašanju ne moge doseči sporazum, bo o njem razsodil sekčni načelnik Mataja s sodelovanjem zastopnikov nemškega tarifnega urada. Pogajanja se dovrše najbrže tekom tekočega tedna, tako da se bo s prihodnjim tednom redno delo v tiskarnah zopet začelo.

+ **Ljudska izobrazba prepovedana.** V Žetalah pri Rogatcu bi se moral vršiti v torek dne 3. febr. celodnevni socialni tečaj, prirejen po S. K. S. Z. Tečaj bi vodil dr. Hohnjec. Kakor čujemo, je visoka vlada tečaj prepovedala. Ali se nam je sedaj celo izobraževalno delo, za katero država ne plača niti vinarja, prepovedovalo?

— **Zavraten napad na poslovodjo tiskarne.** Čujemo, da je v petek zvečer bil v Gorici napaden poslovodja ondotne »Narodne tiskarne« g. Lukežič, Stavec Stanta mu je sledil na poti domov in ga udaril v desno oko tako močno, da je g. Lukežič v trenotku izgubil vid. Stanto je policija prijela in ga pridržala. Poškodbe g. Lukežiča so precej težke, a ne nevarne. Glasilo avstrijskih tiskarniških faktorjev prinaša celo vrsto beležk o napadih na faktorje. Tiskarski pomočniki so lahko ponosni na take »izobražene«, zahrbtne junake.

— **Nagla smrt.** Št. Jurij ob Taboru. Mrtvega so našli v postelji posestnika v Kapli, Jakoba Rančigaja, p. d. Piklča. Ponoči ga je zadela kap. — 31. jan. pa je posestnik Al. Vasle v Lokah podiral v hosti drevo. Pomagala mu je domača dekla Rozalija Čančar. Drevo je padlo na drugo stran in omenjeno deklo na mestu ubilo. Rajna je bila zgledna članica Marijine družbe. P. v m.!

— **Umrl** je v Štorah pri Celju ravnatelj tovarne Jellek. Rajni je bil hud naš narodni nasprotnik Njemu se imajo Nemci zahvaliti, da obstoji v Štorah šulferanjska šola in da so v občini nemškutarji na krmilu.

+ **Tarifna pogajanja štajerskih tiskarniških pomožnih delavcev** so se začela dne 27. jan. pod predsedstvom gremialnega načelnika Pichlerja. Uvodoma je načelnik štajerskih tiskarnarjev Gaisser izjavil, da se principali iz province pogajani ne udeležujejo in bodo to vprašanje rešili v lastnem delokrogu. Schuhmeier je izjavil, da je s tem zadovoljen in bo stvar organizacije pomožnih delavcev, da spravi provinčne tiskarniške kraje v tarifno razmerje. Nato je prišel v pretres tarif. Stari naslov sta obe stranki sprejeli. Sprejeta je bila tudi prva točka tarifa, ki določa, za katere skupine je tarif veljaven. Pri točki 2., ki govori o delavnem času, se je vnela ostra debata. Ker se sporazum ni mogel doseči, so se pogajanja odgodila na prih. dan.

— **Darovi za dr. Žitnikov spomenik.** IV. izkaz, zaključen 31. jan. 1914: Anton Kobi, dež. poslanec, tovarnar, Breg 200 K; Anton Žnidaršič, posestnik in trgovec, Krnoče pri Begunjah K 10.—; Andrej Valenčič, trgovec, Košana K 4.—, Anton Jankovič, Jos. Kaluža, Jožef Stradijot, Franc Curek in Gašper Železnik, vsi v Košani K 6.50; Občinski odbor Hotedršica pri Logatcu K 20.—, Mart. Poljak, župnik, Ajdovec pri Žužemberku K 3.—; Josip Hvala, poštni kontrolor, Sv. Ivan p. Trstu K 4.—; Martin Dimnik, kaplan, Šmartin pri Kranju K 1.80; Mat. Kolar, stolni dekan, Ljubljana K 20.—; Henrik Dejak, župnik v p., Ljubljana K 10.—; Oroslav Bric, župan, Litija K 10.—; Andrej Pipan, župnik, Št. Vid pri Zatični K 5.—; Dr. Fr. Perne, c. kr. prof., Kranj K 10.—; Fran Kukovica, delovodja, Nagyszabos K 1.—; Ivan Fatur, trgovec, Rakek K 3.—; Jan. Karlin, župnik v pok., Škofja Loka K 5.—; občina Št. Vid nad Cirknico K 4.—; Mat. Rupar in Andr. Makovec, Sv. Vid nad Cirknico K 3.—.

Vsota	. . K	320.30
K temu izkazi I. do III.	. K	612 51
Skupaj	. . K	932 81

— **Odlikovan je z zlatim zaslužnim križcem** okrajni tajnik v Ptuju Jožef Požun ob svoji vpokojitvi.

— **Požar in eksplozija v gostilni »Alla Buona Via« v Trstu.** Iz Trsta smo dobili poročilo: Kmalu po 1 uri in pol po polnoči se je lastnik znane leta 1848. otvorjene restavracije »Alla Antici Buona Via« g. Peter Vanolli s svojimi zadnjimi gosti, — nekaj inženerjev, uradnikov in štirje vojaki bosanskega polka — vzdignil z mize, prehodil s svojim personalom ves lokal, ga zaprl in vtaknil ključe v žep. Nato so se vsi podali na čašo »dobrega« v restavracijo »Alla citta di Parenzo«, odtod pa še v kavarno »Specchi«. Medtem je v restavraciji »Alla Buona Via« izbruhnil ogenj. Iz okenj se je valil gost dim, iskre so švigale semintja in nabralo se je veliko ljudstva. Prihitel je seveda gospodar, ki so ga o nesreči obvestili Kmalu so bili tudi ognjegasci na mestu. Medtem se pa začuje močna detonacija. Stresla se je vsa hiša in skoro vse šipe štirinadstropnega poslopja, v katerem se lokal nahaja, so počile. Vzrok eksplozije, ravnotako kakor vzrok požara sploh še ni pojasnjen. Eni pravijo, da se je vnela posoda s kisikom, drugi, da plin v razgretih ceveh, tretji menijo, da je nastal kratki stik pri električni napeljavi. Naj bo že, kar hoče, eksplozija je povzročila med stanovalci v hiši veliko paniko. Vsi so naglo in kričeč bežali po stopnjicah na cesto, pusteč vse za seboj. Večina so bili le z najpotrebnejšim odeti, nekateri celo samo v posteljne odeje zaviti. Medtem so ognjegasci namerili cevi v goreč lokal, veter je ogenj hudo podpihoval, da so bile še bližnje hiše v veliki nevarnosti, ognjegasci so pa silno gasili, tako da so počile še zadnje šipe, celo v 4. nadstropju, kar jih je ostalo še celih. Eno uro potem je bil ogenj za silo ukročen. Uničil je glavni veliki prostor, kjer ni noben objekt ostal cel, dve veliki ledni omari, lepo opravljeno posebno sobo in veliki, za pust pripravljeni buffet najboljših vin. Poškodoval pa je ogeni tudi blizu ležečo shrambo tvrdke Dolfi. Škoda se ceni na kakih 10.000 K.

— **Novi armadni nadzornik Leithner** je 2. t. m. zapustil Gradec in trajno na Dunaj odpotoval.

— **Izprememba v službi juž. železnice.** Iz Maribora je premeščen k obratnemu inspektoratu v Inomost inspektor Friderik Mikulaček, iz Brucka ob Muri v Maribor je pa premeščen višji stavbni komisar Julij Hudeček.

— **Umrl** je v Gradcu bivši provincial dominikanec p. Antonin Thir, star 70 let.

— **Policijski pes je izsledil detomorilko.** V Karčovino je prišla 29. m. m. h kajžarju Vrečarju neka tuja ženska, ki so jo prenočili. Zjutraj je tujka izginila, v postelji se pa našli sledi krvi, vsled česar so o tem orožnike obvestili. Orožniška stražmojstra Črepinko in Videnšek sta se podala na lice mesta s policijskim psom, ki je kmalu izsledil med listjem mrtvo novorojeno deklico. Pes je nato sledil mater in je šel v hišo Terezije Vesjak, kjer je obstal in lajal. Ko so ga v hišo izpustili, je lajal na neko žensko, ki je tam sedela. Piše se Neža Vogrinec in je v radgonski okolici doma. Priznala je, da je dete v listje zakopala. Izročili so jo sodišču.

— **Nesreča.** Pri lesni tovarni v Peščeniku zaposleni delavec Josip Draginč iz Vinje vasi je zažgal deblo na ne ravnih tleh ležeče bukve. Med žaganjem se je pa bukev nenadoma prelomila in udarila Draginča po glavi, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer je vsled poškodbe v možganih umrl. Zapušča ženo in šestero nedorastlih otrok.

— **Sprememba posesti.** Svojo hišo v Kranju št. 117 je prodal Jean B. Pollak g. Josipu Logarju, trgovcu v Kranju za 36.500 kron.

— **Umrl** je v nedeljo dne 1. februarja g. Rok Orač, nadučitelj v pok. in posestnik v Rogatcu. — Umrl je v Spodnji Šiški pri svojem zetu g. dr. Travnerju, nadsvetniku dež. sodnije v Ljubljani. Truplo so danes prepeljali v Rogatec, kjer je jutri pokopljejo v rodbinski rakvi.

— **Viktor Parmovo balado »Lepa Kunica«** bo izvajalo pevsko društvo »Kolo« v Zagrebu meseca novembra pri svojem prvem koncertu.

— **Nesreča v mariborski okolici.** Dne 29. jan. so pri zgradbi elektrarne v mariborski okolici razstreljevali z dinamitom. Deset min se je vžgalo, ena pa ne, kar so prezrli. Ko so ponoči delali drugi delavci, se je v tej mini dinamit vnel. Pet delavcev je nevarno ranjenih. Tri delavce so odposlali v graško bolnišnico.

— **Izobr. društvo v Laporju** priredi 8. februarja v gostilni g. Štefana Mastinšek gledališki igri »Čevljar« in »Luknja v naminem prtu«, dalje petje in govori. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **Z Viča** pišejo: Posnemaje našega pesnika bi lahko zapeli naši liberalci in demokrati: »Nepozabne volilne rane nam kar spati ne puste«. Na vsa usta vpijejo, kaj bi bilo dobro za občino, kaj naj župan ukrene, na kaj naj misli itd., nazadnje seveda bodo ostali le — pri besedah, kakor po navadi. Mlekarna, vodovod, vse jim je že padlo v vodo. Zdaj obetajo občanom: občinsko ubožnico, gasilni dom, občinsko klavnico in kaj še vse! Vse to si tudi mi želimo. A naši liberalci in demokrati nam vsega tega gotovo ne bodo napravili, ker ni denarja, ker je občina že itak obremenjena. Zaslombe za podporo nimajo pa nobene, ker hočejo hoditi svoja liberalna pota. Seveda pri tem pa trpi občina. Ko je letos največ po zaslugi naših občinskih odbornikov občina od naklad na žganje dobila čez 800 K, so jih liberalci in demokrati v zahvalo nahrulili z lažnjivci. Občinske odbornike pristaše S. L. S. bi radi porabili le za kako deputacijo (k deželnemu odboru), kamor si sami ne upajo, sicer bi se jih pa najrajše znebili! Klavnico bi radi! Dobro! Tudi mi bi radi ceneje kupovali meso. Za zabavo povemo to-le: Eden viških mesarjev bo izgubil pri nekem liberalcu za meso 600 K, drugi je tudi pri liberalcu zgubil za meso 400 K, in koliko manjših vsot, katerih ravno tisti, ki najbolj vpijejo, ne bodo za meso nikdar pokrili! Torej plačaj najprvo, potem zabavljaj! Gotovi oštirji kar gore ljubezni in skrbi za blagor občine. Pa kako! Gostilne naj bodo do polnoči odprte! Kaj ne, da bo še več gorja v delavskih družinah! To pa vse na rovaš občine! Tako in enako delajo naši nasprotniki — za občino. »Tihi opazovalec« v »Narodu« vse to vidi in srce se mu veseli in poje slavo možem, ki so za »občni blagor« vneti! Naše može pa, ki imajo v resnici najboljšo voljo za ljudstvo in katerih dejanja govore o skrbi za delavstvo, te može pa »tihi opazovalec« grize in blati. Prijatelj, le »tiho opazuj« domače hišne žalostne razmere ... Ne delaj zdražbe med občani, ne vsiljuj strankam raznih nepotrebnih potov k sodniji, kratko: Pometaj pred svojim pragom, sicer bomo začeli mi, ker smeti se je že nabralo na kupe!

— **Zmrznil** je na poti iz Žirov na Goropeke 70letni užitkar Janez Žakelj iz Goropek. Na strmi poti je padel globoko v sneg, kjer je našel smrt. Prejšnji teden pa je konj povozil p. d. Brezarja iz Sela. Čez nekaj dni je na poškodbah umrl.

— **Važna razsodba za gostilničarje.** Gostilničarki Alica Kamenšek v Blejski Dobravi je ljubljansko finančno ravnateljstvo prisodilo globo 20 kron, ker je brez žganjarske koncesije gostom tudi rum dajala. Kamenškova se je proti tej razsodbi pritožila na upravno sodišče, češ da je rum dajala le **na zahtevo gostov v čaj.** Pregrešila bi se bila po njenem pravnem nazoru le, če bi bila sam rum točila, česar pa ni storila, ker se rum pri čaju ne zaračunava posebej. Finančna oblast je zavzela stališče, da je čisto vseeno, če se toči rum sam ali pa primešava čaju in če se že rum posebej ali pa s čajem vred plača. Upravno sodišče se je pridružilo naziranju finančne oblasti in je zavrnilo pritožbo. Gostilničarji, ki nimajo koncesijo za žganjetoč, torej ne smejo čaja z rumom prodajati.

— **Novo okrajno glavarstvo v Poreču** se ustanovi dne 1. aprila 1915.

Po svetu.

+ **Kardinal Casimiro Gennari** je dne 31. jan. popoldne umrl v Rimu.

Polet okolu sveta. Newyorški aeroklub je sklenil, da priredi polet okolu sveta ob svetovni razstavi v San Franciscu. Tekmovalci se bodo dvignili v San Franciscu in se morajo tekom 90 dni vrniti. Zmagovalec dobi 100.000 dolarjev. Za polet se določi ruta: San Francisco. New York, Belleisle, Grönland, Izland, Hebridi, Eddinburg, London, Pariz, Berolin, Peterburg, Moskva, Mandžurija, Koreja, Japonska, Komčatka, Beringova ožina, San Francisco.

Povodnji v Braziliji so naravnost katastrofalne. Mesto Novalaga je popolnoma izginilo, kakor tudi več drugih krajev. Škoda je ogromna.

Požar v Išlu je vničil Gosanov mlin in gostilno istega imena. Škoda je 70.000 do 80.000 kron.

Pogodba med belgijsko državo in hčerami rajnega belgijskega kralja in likvidacijo kraljevega premoženja je belgijski parlament odobril.

Radi štrajka premogarskih težakov in voznikov v Londonu je nastalo v mestu silno občutno pomanjkanje premoga, saj je počivalo 15.000 parov delavnih rok. Pomanjkanje so čutili zlasti revni sloji in bolnišnice. V middleseški bolnišnici so si pomagali na ta način, da so 20 medicincev poslali s tovornim avtomobilom po premog v skladišče. Dijaki so brž naložili poln voz in se potem zmagoslavno z dvignjenimi lopatami vrnili v bolnišnico.

Miljonar — berač. V New Yorku je neki znan miljonar živel čudno dvojno življenje: miljonarja in berača, o čemer se nikomur niti sanjalo ni. Stvar je prišla še-le po njegovi smrti na dan. Te dni je namreč v neki newyorški bolnici umrl berač znan pod imenom William Šmith. Ko so natančnejše preiskali njegovo obleko, so našli med drugimi listinami oporoko, podpisano od Duddly Jardina, gori omenjenega znanega miljonarja, v kateri razpolaga s premoženjem enega miljona dolarjev. Uvedla se je preiskava, ki je dognala, da sta bila berač Šmith in miljonar Jardine ena in ista oseba. Kaj je nagnilo moža do takega dvojnega življenja, ni znano. Najbolj čudno pa je, da se je miljonar tudi oženil kot berač in živel z ženo in dvema otrokoma v beraški, zapuščeni sobi, za katero je plačeval po en dolar na teden. Družini se niti sanjalo ni, da je njen poglavar miljonar. Kako je čudak napravil oporoko, viri molče.

Kitajke — morske roparice. Na kitajskih vodah se večkrat zgodi, da pridejo na kak parnik v potnike preoblečeni pirati, ki potem ob ugodnem nočnem trenotku navale na moštvo, se polaste parnika in ga oplenijo. To bi se bilo kmalo zgodilo tudi nekemu angleškemu parniku na West-Riverju; vendar se je pa kapitan, ki se mu je nenavadno veliko število potnikov čudno zdelo, še o pravem času začel natančneje zanimati za ljudi na ladji. Kmalu je dognal, da ima na krovu nad 60 preoblečenih kitajskih roparic, ki so bile vse oborožene in so imele pri sebi bodala in revolverje. Parnik je nato pristal v prvem najbližjem pristajališču in oddal nevarne potnice oblastem; piratinje so zvezali in jih odpeljali v Hongkong. Na Kitajskem je za morsko roparstvo določena smrtna kazen.

Novodobni Babilon je vsekakor New York, ki prvači glede na izhajanje listov v najrazličnejših jezikih sveta. V New Yorku izhaja 39 angleških, 10 italijanskih, 7 nemških, 7 hebrejskih, 3 ogrski, 2 francoska, 2 češka in po en španski, srbski, sirski in en kitajski dnevnik. Še več je pa tednikov in mesečnikov, ki izhajajo v najrazličnejših jezikih.

Grški kralj Konstantin in invalid. V zadnji balkanski vojni je grški kralj Konstantin nekega dne, ko se je v avtomobilu vračal v glavni stan, došel na poti vojaka, ki je le s težavo hodil. Kralj se ustavi in vpraša vojaka, kod in kam. Vojak mu pove, da so ga višji poslali v bolnico, ker so se mu zopet odprle rane, ki jih je bil dobil v vojni s Turki. Kralj povabi vojaka, naj stopi v avtomobil, da se bo peljal, vojak pa ponudbo odkloni. Kralj nestrpno: »Torej vstopi vendar!« »Ne morem, Veličanstvo!« »Zapovedujem ti!« »Ne morem, moj kralj!« »Zakaj ne? Govori!« »Imam — imam — uši...« »Vstopi, ti pravim, tudi jaz jih imam.«

---

vo silo potegne simpatije občinstva za sabo. Izborno kreacijo je občinstvo burno priznavalo; izročen mu je bil med burnimi ovacijami košat lavorov venec.

Prav dober je bil vojvoda Lowczynski. Primeren i v igri i v petju. Uloga mu dobro pristoja, posebnih težav pa ne stavi nanj.

Gilda (ga de Strozzi) je vredno konkurirala z Rigolettom. Njen izborno izšolani glas se je dolgim pestrim koloraturam posebno prilegel. V II. dejanju na domačem vrtu je bila v duetu z očetom nad vse krasna. Partija ni lahka, a njej je tekla s posebno lahkoto izpod rok. To jej daje posebno vrednost.

Posebej bi še omenjali Sparafucila (Lesič), ki je bil prav lep. Maska mu je bila zelo primerna, divji izraz, ki ima samo na zunaj malo sorodnosti s človekom, sicer pa top, nem; človeški odnošaji ga brigajo le v toliko, v kolikor zasluži. Čisto mirno izroči žrtev očetu, a glavno mu je zlato: prej denar, potem žrtev. Mirno, brezčutno vedenje v stanovanju ga je razodevalo samo kot pravega lopova najnižje vrste. Čudno neverjetno se je poglobil v ulogo. Njegov glas, ki ga barva po potrebi hreščeče surovo, mu je veliko pomogel do lepega uspeha.

Magdalena (Valentijeva) je bila zelo dobra, temperamentna zapeljivka.

Druge uloge so stale vse na višku omenjenih. Celota je bila krasna, scenerija prav dobra, točke osobja izvedene s precizno točnostjo. Orkester je vodil prav varno kapelnik pl. Faller. B.

Ljubljanske novice.

lj **Meščanska predpustna zabava** v soboto v »Unionu« je bila odlična tako po bajni dekoraciji, kakor po odličnem mnogoštevilnem obisku in elegantnih toaletah. Priredbo je počastil s svojim obiskom gospod deželni glavar dr. Šusteršič in mnogo drugih odličnjakov, meščanov, uradnikov, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, častnikov; počastilo je zabavo tudi mnogo okoličanskih županov in gostov z dežele. Na priredbi je bilo tudi mnogo starejših meščanov in meščank, ki so pred dolgimi leti bili udeleženi pri mešč. predpustnicah v stari reduti. Vsi so se strinjali v splošni sodbi občinstva, da je priredba v vsakem oziru najbolje uspela in naj se v taki veledostojni obliki ponavlja vsako leto. Godba 27. pešpolka je tudi storila več kot svojo dolžnost. Postavljena je bila na odru, ki je bil spremenjen v košat log dragocenih velikanskih palm, iz katerih so se blestele belo-zelene žarnice. Iz tega krasnega gaja so »kanarčki« res neutrudljivo sipali melodije v dvorano. Tudi vsa ostala dvorana je bila spremenjena v gaj palm, vsi podstavki in ograje oviti v belo-zelene barve. Pri četvorkah je nastopalo nad sto parov, vsa ostala dvorana, galerija, restavracija in drugi prostori so bili napolnjeni občinstva. Hvala vsem udeležnikom, hvala vsem, ki se niso mogli udeležiti, pa še vedno pošiljajo prispevke, hvala pa tudi nasprotnikom za reklamo, ki je dosegla ravno nasprotno, kar je nameravala. Prva meščanska predpustnica je prodrla, na svidenje drugo leto na drugi meščanski predpustnici.

lj **Podružnica »Slomškove zveze« za Ljubljano in okolico** ima svoj svoj občni zbor v četrtek dne 5. febr. t. l. ob pol treh popoldne v Katoliški tiskarni, III. nadstr. — Pri tem sestanku predava tovariš A. Dragan o telegrafiji in teleskopiji. Udeležite se kar najobilneje!

lj **Na oklicih so:** dr. Alojzij Valenta, c. kr. profesor in vladni svetnik z gospo Adelo, vdovo Lenar. — Rudolf Sark, bančni uradnik z gdčno. Marijo Jevnikar.

lj **Ivan Hribar** se, kakor se govori, stalno preseli v Belgrad.

lj **Konferenca katehetov.** V sredo dne 4. jan. ob petih popoldne sestanek katehetov. Na sporedu: Nasveti raznih referentov o izpopolnitvi Pichlerjeve knjige »Kathol. Religionsbüchlein«. — Slučajnosti.

lj **Umrl** je dolgoletni vestni in marljivi gledališki mojster dež. gledališča g. Alojzij Waldstein, star 56 let. Pogreb je bil danes popoldne. Blag mu spomin!

lj **Proces pl. Simičeve,** rojene pl. Wallburg, da se naj prizna kot zakonska hči nadvojvode Ernsta, se je nadaljeval 31 m. m. na Dunaju. Adolf pl. Küttel, star 78 let, je izpovedal: Koncem petdesetih let minulega stoletja sem bil pri svojem očetu na dopustu v Ljubljani. Pred cerkvijo je stal voz. Neki poročnik je stopil k njemu in mu je rekel: »Veš, kaj da se zdaj godi? Ravnokar poročajo našega poveljnika, nadvojvodo Ernsta. Cerkvena vrata so zaprli. V Ljubljani se je tisti dan splošno govorilo, da je poročil nadvojvoda Ernst baronico Walburg. Če se prav spominjam, je tudi »Laibacher Zeitung« tozadevno notico objavila.«

lj **Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov Krajevna skupina v Ljubljani** priredi v sredo dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji Schmidt (prej Fiala) v Gradišču prijateljski sestanek, na katerem predava tov. Škerbinec o temi: Promet in trgovina v Iliriji za časa francoske okupacije. Tovariši, udeležite se vsi tega poučnega sestanka. Odbor.

lj **Umrli so v Ljubljani: Terez. Schweiger,** služkinja, 40 let. — Marija Fajdiga, žena vpok. železniškega sprevodnika, 70 let. — Hinko Wimmer, sin železn. uslužbenca, 2 meseca. — Marija Plankar, tovarniška delavka, 21 let.

Telefonska in brzojavna poročila.

PARLAMENTARNE ZADEVE.

Dunaj. Dr. Kramar proti N. Fr. Presse izjavlja, da Mladočehi obstrukcije čeških agrarcev niso prav nič podpirali in da je odklonil zahtevo obstrucijonistov po podpori, katere jim v nobenem oziru ni dal. Danes se je pripeljal na Dunaj predsednik državnega zbora Sylvester, da se posvetuje o zopetnem zasedanju drž. zbora. Prva prihodnja seja drž. zbora bo dne 10. marca. Na dnevnem redu bo odredba § 14 glede proračunskega provizorija.

ODLIKOVANJA.

Dunaj. Cesar je podelil ministroma Hochenburgerju in Heinoldu veliki križ Leopoldovega reda, vodji finančnega Englu pa veliki križ Franc Jožefovega reda.

HRVATSKI DELEGATI.

Budapešta. Hrvatska delegacija je danes pod predsedstvom dr. Mažuraniča in v novzočnosti bana Skerleca in ministra za Hrvatsko grofa Pejačevicha zborovala in sklepala o izjavi, ki jo poda jutri ob priliki revizije železničarske pragmatike v zbornici.

BOSENSKI SABOR.

Sarajevo. O priliki proračunskega glasovanja 31. jan. so bile odklonjene vse resolucije posl. Stojanoviča, da se črta dispozični zaklad. Opozicija je hrupno demonstrirala; posl. Stojanović je hitel k predsedniku in mu vzel zvonec in spise. Posl. Jovo Limić je Stojanoviča vrgel z odra, nakar se je slednji psuioč odstranil. Sabor je nato sprejel proračun brez vsake izpremembe. Seja se je zaključila ob polnoči. Prihodnja seja 9. t. m.

RAZMERE V SRBIJI.

Belgrad. »Odjek« ostro prijemlje vlado, češ, da je ona kriva nezadovoljnosti med častniškim zborom. List napada Pašiča, ker vzdržuje v ministrstvu generala Bojanovica, kateremu očita, da desorganizira armado.

Belgrad. Občinske volitve v Srbiji so po dosedanjih poročilih za vlado zelo ugodno izpadle.

K POLOŽAJU NA BULGARSKEM.

Belgrad. »Balkan« priobčuje dopis iz Sofije, v katerem se izvaja, da sta Gešov in Danev pred celim svetom glasno povedala, da Rusija tako dolgo ne bo pomagala Bulgariji, dokler se na njenem prestolu nahaja kralj Ferdinand. To je napravilo na bolgarske politike globok vtis in spravljivi elementi so se že zedinili zato, da vržejo sedanjo vlado in opozore kralja Ferdinanda, da usoda države ne more več ostati v njegovih rokah. — »Novosti« pišejo, da je politična kriza v Bolgariji dosegla sedaj svoj vrhunec in da so dnevi kralja Ferdinanda šteti. Bolgarski politiki naj se uče iz preteklosti in krenejo na pravo pot.

Sofija. Štiri socialno demokraške voditelje so v Sofiji aretirali, ker so agitirali proti vladarju in proti vladi.

PROTISRBSKE DEMONSTRACIJE V SOFIJI.

Sofija. Včeraj zvečer so bile v narodn. gledališču velike protisrbske demonstracije. Ko je neka igralka v srbski uniformi stopila na oder, pričelo je občinstvo klicati: »Doli s Srbijo! Živela Bulgarija!« Na cesti so se demonstracije ponavljale. Na stotine oseb je demonstriralo proti Srbiji.

PAŠIČ PRI CARJU.

Peterburg. Pašiča je danes car v avdijenci sprejel. Car je podelil Pašiču briljante k Aleksander Newskega redu.

WIED ČAKA ESSAD PAŠO.

Dunaj. Poroča se, da da bo vodil Essad paša deputacijo, ki odpotuje v Berolin in ponudi princu Wiedu albanski prestol. Na tej podlagi se je dosegel kompromis med Essed pašo in kontrolno komisijo V Brindisiju je zbrano brodovje torpedovk in križarica »Garibaldi«, da spremijo princa Wieda v Albanijo. Princ Wied počaka sprejema deputacije pod vodstvom Essad paše, ki mu ponudi krono Albanije, še-le potem odpotuje v Drač. Za potovanje Wieda je vse pripravljeno. Princ Wied odpotuje v Albanijo baje 15. februarja.

Berolin. Princ Wied je sprejel predloge o organizaciji svoje telesne straže. Straža bo nosila albansko narodno obleko.

OB SRBSKO BULGARSKI ALBANSKI MEJI.

Belgrad. Več sto oboroženih Albancev se zbira v dolini Črnega Drina, pri mejnem mestecu Piskopeja so pa močne in dobro organizirane bulgarske tolpe. Obmejni srbski poveljnik poroča, da se pripravljajo na nove upade na srbsko ozemlje. Srbske straže ob meji so pomnožene.

VELIKE DEMONSTRACIJE V SKADRU.

Skader. 1. t. m. so se vršile tu velike demonstracije. Srbi pravijo, da so jih Albanci skupaj z laškimi vojaki napadli, z laške strani pa se trdi, da so Srbi in Črnogorci po ulicah demonstrirali, vsklikajoč: »Doli z Albanijo! Živela Srbija!« Več Srbov so zaprli, Albanci pa zahtevajo, da se obtožijo zaradi veleizdaje.

K SMRTNI OBSODBI BEKIR AGE.

Valona. Kontrolna komisija je v polnem obsegu potrdila obsodbo Bekir age na smrt, ker pa novi guverner še ni došel, se bo z izvršitvijo smrtne obsodbe počakalo toliko časa, da guverner odloči o Bekir agini prošnji za milost.

TURŠKO POSOJILO.

Carigrad. Pogajanja za turško posojilo na Francoskem se neugodno razvijajo. Turčija je dobila ponudbo za posojilo iz Amerike, zato pa zahteva dotična družba, da se ji zagotovi izrabljevanje gozdov in rudnikov v raznih delih Turčije.

IZ PORTUGALSKE.

Lisabona. Dementirajo se vesti o vstaji republikanske garde na Portugalskem.

REUTTER IN FOERSTNER PREMEŠČENA.

Berlin. »Lokal Anzeiger« poroča, da je polkovnik Reutter iz Zaberna premeščen kot poveljnik k 12. grenadirskemu polku v Frankobrod ob Odri. V nemško francoski vojni je bil njegov oče poveljnik tega polka in je padel v boju. Lajtnant Foerstner je premeščen k 14. pešpolku v Bromberg.

STAVKA UČITELJEV NA ANGLEŠKEM.

London. Na Angleškem v grofiji Herefordshire so radi slabe plače učitelji lani oktobra odpovedali službe in so 31. m. m. svoja mesta zapustili. 178 šol je zdaj sedaj brez učiteljev.

ŠE NEKAJ PODROBNOSTI O STRAŠNIH POVODNJIH V JUŽNI AMERIKI.

New York. Države Parana, Pernambuco in San Catherina so poplavljene. Več mest in vasi je pod vodo. 2000 oseb je vtonilo; mesti San Feliks in Itabuna sta poplavljeni.

NESREČA NA MORJU?

New York. O ameriškem podmorskem čolnu E II, ki se je bil podal v vaje v mehikanske vode, že cel teden ni nobenih poročil.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V AMERIKI.

New York. Brzovlak New York—Alton je blizu mesta Julliet skočil iz tira. Več vozov je razbitih. 50 oseb je baje ubitih, mnogo pa deloma težko, deloma lahko poškodovanih.

SPIJONAŽE.

Inomost. Veliko pozornost vzbuja aretacija privatnega uradnika Gascerazzo, katerega dolže špijonaže v korist Italije.

†

Častitim duhovnim sobratom, prijateljem in znancem naznanjam žalostno novico, da so mi oče

Janez Zevnik

po daljšem bolehanju, večkrat previdenti s sv. zakramenti danes umrli.

Nepozabnega očeta priporočam v molitev.

Cerklje pri Krškem — Kamnik, 1. svečana 1914.

Mihael Zevnik,
kaplan.

Zapomnite si:

1 **Scottova emulzija** je edina po Scottovem načinu prirejena, že skoro 40 let uspešno rabljena emulzija ribjega olja.
2. **Scottova emulzija ribjega olja** se izdeluje izključno iz najfinejšega parnega ribjega olja z Lofotov in iz drugih enakih samo prvovrstnih surovin. Ona poseduje torej vedno že sama ob sebi učinkujočo moč.
3. **Scottova emulzija ribjega olja** je okusno, lahko prebavljivo in tek vzbujajoče krepilno sredstvo, enako za odrasle kakor za otroke.
4. **Scottova emulzija** je vsled izvrstnega Scottovega načina neizpremenjeno dobra in poseduje v poletju enako učinkujočo moč kakor pozimi. 11

Ampak vedno le Scottova emulzija, nikaka druga!

Cena originalni steklenici K 2·50. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znamkah na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarne za poskušnjo.

Moderno stanovanje

obstoječe iz 3 ali 4 sob, kuhinje kopalnice, jedilne shrambe, zaprte verande, z električno razsvetljavo in vodovodom, z vsemi pritiklinami in porabo vrta, se odda mirni stranki za **majev** termin. Pojasnila daje uprava **„Slovenca“.** 356

†

352

Trgovska tvrdka Jos. Bruss naznanja v svojem in v imenu sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njen prebiagi ustanovitelj, gospod

Josip Bruss

danes ob pol 12 uri dopoldne po daljši mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 92. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bode v torek, dne 3. svečana 1914 ob 3. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

Predragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Dolenji Logatec, 1. svečana 1914.

Žalujoči ostali.

Izvrstno vino

domačega pridelka, se **proda** po ugodni ceni v **graščini Bajnof pri Rudolfovem, Dolenjsko.**

Otročji voziček

dobro ohranjen, čist, se **kupi.** Ponudbe z označbo cene in naslova, naj se izvolijo poslati na upravo „Slovenca“ pod **št. 343 — Voziček.** 343

Šampanjec
Kleinoscheg

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim katarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah à K 4.—

GLASBA.

Mašne pesmi za mešani, deloma enoglasni zbor z orglami, zložil St. Premrl, stolni kapelnik, založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 30 vin. — Cerkveni zbori večji in manjši, bodo te mašne pesmi z veseljem pozdravili; saj nam je posebno mašnih napevov začelo primanjkovati. Več let že ni noben skladatelj izdal večje zbirke mašnih pesmi, in te vendar najbolj potrebujemo. Gospod skladatelj je torej s to izdajo pomagal našim zborom iz zadrege. Te pesmi so tako lepe, da jih moramo prištevati med najlepše slovenske mašne pesmi. Zložene so tako v pobožnem duhu in lepem slogu, da jih bodo cerkveni zbori sigurno z najlepšimi uspehi proizvajali. Hvalevredno je, da ima partitura in glasovi precej večjo obliko, kakor je bila zadnji čas v navadi; tisk izredno lep in razločen. Cena izredno nizka. — Bodi to lepo delo našega marljivega g. skladatelja najtopleje priporočeno. Na vsakem koru naj ta zbirka zavzame častno mesto. — Naroča se v «Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* * *

Spillmann, Junaštvo in zvestoba. Zgodovinski roman iz časov francoske revolucije. (Spomini častnika švicarske garde Ludvika XVI.) 3 K, v platno vez. 4 K. — Spillmannove povesti so pač znane širom sveta. Posebno priljubljen je pa Spillmann kot pisatelj za odrasle. Kdo ne pozna njegovih romanov kot »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki je pa že davno razprodan, ali »Zadnji dnevi Jeruzalema« (Lucij Flav), ki se tako pridno čita po vseh slovenskih hišah. Zgoraj navedena povest je ena njegovih najlepših ter po vsebini, kakor tudi zanimivosti naravnost neprekosljiva. Knjigo, ki se dobiva v »Katol. Bukvarni«, prav toplo priporočamo vsem prijateljem dobrega in lepega čtiva. Roman je zajet iz dobe krvave francoske revolucije, ki je cel tedanji kulturni svet napolnila s strahom in grozo.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe dobe zasebniki najbolje iz prvovrstne izvozne hiše

= Prokop Skorkovský & sin =

SKUMPOLEC (Češko)

Velika izbera. — Vzorci na zahtevo franko. Novoletne vzorci se že razpošiljajo. 344

Službe išče

KUHARICA

vajena vsakega dela in ki je že 15 let služila v župnišču na velikem gospodarstvu. Službe si želi na bolj majhno gospodarstvo v župnišče. Naslov pove upravništvo „Slovenca“ pod št. 338.

Likarice

pridne in zanesljive, dobe takoj udobno, trajno delo v tovarni perila

332 **EDMUND KOTZBEK v Kranju.**

Radi družinskih razmer **oddam**

trgovino

s špecerijo v najem za več let, ki stoji ne daleč od tovarne na Jesenicah, Gorenjsko.

! Odkar zajtrkujem in južnam !

sladni čaj

ne maram za noben drug zajtrk in se čutim **zdravega, močnega** in **prihranim polovico denarja v gospodinjstvu tudi na mleku in sladkorju.** Za dojenčke ni boljšega reditnega sredstva. Take pohvale dohajajo vsak dan pri zopetnih naročilih Trnkoczy-jevega **sladnega čaja,** znamke **SLADIN** pri izdelovatelju, lekarnarju Trnkóczy v Ljubljani zraven rotovža, kateri je vzgojil s sladnim čajem svojih 8 zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 zavitkov K 4·—, poštni zavitek 5 kg po 15 zavitkov K 10 — franko. Zavitek ½ kg po 60 vin. tudi pri trgovcih. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy, **Schönbrunnerstraße 109, Radeckyplatz 4, Josefstädterstraße 25. V Gradcu: Sackstraße 4.** 109

Več vajencev

se sprejme pri tvrdki L. M. Ecker, kleparnica, Dunajska cesta. 335

IVAN KOŽELJ

trgovski potnik

FANI KOŽELJ roj. PREMK

poročena.

V Ljubljani, dne 1. svečana 1914.

358

Razpis.

Za preložitev okrajne ceste Železno-Pljuska

v cestnem okraju Trebnje na 52600 proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe, z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali za napovedjo pavšalne svote naj se predlože do

16. februarja t. l. ob 11. uri

dopoldne podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje cestne gradbe Železno-Pljuska.

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih varnostnih papirjih po kurzni ceni, zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih pismih kranjske deželne banke.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razzravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah, kjer se tudi dobe proti plačilu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 27. januarja 1914.

Št. 152. 342

Razpis.

Za zgradbo

vojašnice

z vsemi pritiklinami za en bataljon trdnjavskega topničarstva v Vipavi.

na okroglo en milijon kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale **potom javne ponudbene obravnave.**

Pismene, **vsa dela** zapopadajoče ponudbe naj se zaradi nujnosti predlože

do 10. februarja 1914 do 11. ure dopoldne

podpisanemu županstvu.

Ponudniki morajo biti avstrijski državljani in bodo imeli prednost oni, ki se izjavijo, da vsa dela tudi sami financirajo.

Ponudbi mora biti dodati izrecna izjava, da pripozna ponudnik gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Občina si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnike ne glede na višino ponudbene cene.

Načrti, proračun, splošni in posebni pogoji, veljavni za c. kr. vojaški stavbni oddelek, ki so obvezni za občino kakor tudi za stavbeuega podjetnika, so na ogled vsaki dan v občinski pisarni v Vipavi.

Županstvo občine Vipava,

dne 29. januarja 1914.

B. M. Perhavec,
župan.

POZOR! POZOR!

Samo ta in drugi teden še oddam po stari ceni in sicer:

prisine pšenične otrobe, zelo debele, v vrečah po 40 kg, vreča K 5·20
prisine pšenične drobne otrobe, v vrečah po 50 kg, vreča K 5·75
prisino pšenično moko za krmo v vrečah po 50 kg, vreča K
z vrečami vred. - **Za trgovce znižane izjemne cene!**

Dobi se od moje zaloge pri trgovski in spedicijski del. družbi **BALKAN, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 33.** 314 Se priporoča **A. Kušlan, Ljubljana.**

Ženitna ponudba.

Mlad samostalen trgovec, Hrvat, se želi v svrho poročitve seznaniti z gospodičino 18 do 22 let, Kranjico ali Štajarko, ki ume dobro gospodinjiti, in govori po možnosti tudi nemško, z doto 2-4000 K. Ponudbe s sliko, ki se vrne, pod šifro „I. V. posterestante Sisek.“ 322

SAMEC

prikupljive zunanjosti, 40 let star, z 10.000 K premoženja, **želi se prižen ti** na kako posestvo, gostilno ali trgovino. Zmožen je vseh teh poslov. Prednost se daje dekletom ali vdovam brez otrok. Resne ponudbe s sliko se prosi na upravništvo tega lista pod štev. **318.**

Lokal za trgovino

s stanovanjem v Mengšu, se takoj **odda v najem** eventuelno se sprejme

trgovska pomočnica

s kavcijo, ki bi samostojno vodila trgovino z mešanim blagom. Priložiti je znamko za odgovor. **Jos. Vesel, trgovec, Ljubljana, Prešernova ul. 20-24.** 222

Učenka

katera ima veselje do trgovine, z dobrimi spričevali **se sprejme** takoj v modno trgovino v Ljubljani. Ponudbe (oferte) naj se pošljejo pod šifro **»Marljiva 5000«, Ljubljana poštno ležeča.** 334

Hiša z dobro vpeljano **trgovino**

z mešanim blagom in žganjem, na prometnem kraju **v Ljubljani, se proda** z opremljeno trgovino vred, pod zelo ugodnim pogojem. Kupcu se prepusti tudi pravica, da sme prodajati še na sedanjo koncesijo, ako bi jo sam ne imel. Denarja se rabi 6 do 8000 K, za drugo se počaka. Kje, izve se v upravi tega lista pod štev. **152.** Za pismeni **odgovor naj se priloži znamka.**

zdravniško priporočeno **kritvoreče vino** daje **moč** in **zdravje.**

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 4·50. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631

C. kr.

Kmetijska družba kranjska

v Ljubljani (ustan. 1767. l.)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejemajo družbeno glasilo **»Kmetovalca«** zastonj.

„Kmetovalec“

s prilogami

„Konjerejec“ in „Perutninar“

(XXXI. letnik)

je najstarejši, najobširnejši in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer im je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske družbe zaston. Posamezne številke zastoni na ogled.

Gospodarske potrebščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: **Jožef Gostinčar, državni poslanec.**